

Declaracion Comuna dels Presidents e Presidentas Conselh Plenièr 2019

La Ministra dels Afars Extèriors del Principat d'Andòrra, coma Presidenta de l'Organisme andorran de cooperacion transfrontalièra e los Presidents e Presidentas de las Regions d'Occitània e Nòva-Aquitània e las Comunitats Autonòmas d'Euskadi, Navarra, Catalonha e Aragon, aquesta darrièra en exercici de la presidéncia del Consòrci de la Comunitat de Tralalh dels Pirenèus (CTP), amassats en Conselh Plenièr lo 28 de novembre de 2019 en Jaca (Òsca), sedença del Consòrci de la Comunitat de Tralalh dels Pirenèus (CTP), adoptam la seguenta declaracion comuna:

1. Observam que dins lo **moment actual** que la nòva Comission Europèa va entamenar son mandat e que se tròba encara en espèra d'aprovacion lo propdan Quadre Financière Pluriannal 2021-2027, l'Union Europèa deu far front a d'**escomesas urgentas** coma la lucha contra lo cambiament climatic; una transicion energetica socialament justa e equitabla; la deceleracion economica; las guèrras comercialas e proteccionistas; los efieches del Brexit; o la gestion de la politica migratòria.

2. Manifestam lo **besonh de mantèner una posicion consensuala e coerenta amb los Tractats Fondacionals e l'espirit de l'Union Europèa** e reafirmam l'ambicion de la Comunitat de Tralalh dels Pirenèus de s'assolidar coma vertadièr espaci de cooperacion transfrontalièra e coma instrument actor e responsable per çò del bastiment de l'Union Europèa.

Dins aquesta amira, la CTP se jonh al consensus internacional e europèu sul besonh de capitar **una Euròpa sostenible en 2030** e avançar dins la dralha del compliment dels Objectius de Desvolopament Sostenible de l'Agenda de las Nacions Unidas. Tot aiçò, per mejan de grandas transformacions dins d'encastres coma la transicion energetica, la consumacion e la produccion sostenible o la reduccion de las inegalitats

3. Fàcia a aquestas escomesas, mostram nòstra satisfaccion amb **l'impulsion que la Comunitat de Tralalh dels Pirenèus a donat a l'Estrategia Pirenenca 2018 – 2024 (EPI)**, amb la tòca d'obténer una cooperacion eficienta entre los territòris que compausan lo Consòrci, basada en la complementarietat e la diversitat per créisser amassa.

Manifestam la volontat que a comptar de 2020 los aisses de l'Estrategia sián una realitat. A tal efiech, dins la tòca de l'efectiva implementacion de la EPI, la CTP s'engatja a configurar e dinamizar los instruments dels aisses de l'Estrategia. Aital, la **"Accion pel climat"** s'es assolidada per mejan de las accions de l'Observatòri Pirenenc de Cambiament Climatic (OPCC) que li an balhat un caractèr mai operacional. La **"Promocion d'iniciativas e atractivitat del territòri"** es estada impulsada per mejan de la constitucion dels Grops de Tralalh de patrimòni cultural, santat e joventut e la creacion de l'Unitat de desvolopament e dinamizacion de la CTP (UD2). Consideram lo plurilingüisme dels territòris pirenencs coma un atribut de la multiculturalitat. L'Estrategia Pirenenca intègra aqueste caractèr dins totas las siás accions.

La **“Mobilitat, connectivitat e accessibilitat”** relançarà los prètzfaches de la Comission d'infraestructuras, transpòrt e comunicacions iniciadas anteriorament. Fin finala, dempuèi la **“Governança, capitalizacion e comunicacion”**, nos cal renfortir la CTP coma interlocutor de besonh dels Estats e las institucions comunitàrias coma referent permanent en matèria de cooperacion transfrontalièra. Aital, lo Consòrci s'es inscrich coma grop d'interès dins lo Registre de Transparéncia de l'UE; lo document **Border Orientation Paper** (Spain-France-Andorra) de la Direccion Generala de la Politica Regionala e Urbana de la Comission Europèa se fa resson de l'Estrategia Pirenenca.

D'un altre costat, manifestam nòstre interès per contunhar en tot liderar de projèctes coma lo **projècte B-Solutions “When Emergency Medical Systems (EMS) erase borders”** (Quand lo sistèma medical d'emergéncia elimina las frontièras). Aquela iniciativa d'emergéncias sanitàrias transfrontalièras a per tòca melhorar l'accès de la poblacion als servicis sanitaris d'emergéncia per mejan de l'eliminacion dels obstacles administratius. Per aquò far, òm procedirà a la signatura d'acòrdis de cooperacion entre las administracions sanitàrias de totes los territòris frontalièrs e d'acòrdis entre collègis de mètges.

4. Nos reafirmam dins l'engatjament de la CTP coma Autoritat de Gestion del **Programa INTERREG V-A Espanha-França-Andòrra (POCTEFA 2014 - 2020)**, nos felicitem d'aver completat la programacion. Son ja mai de 160 los projèctes del programa que contribuïsson a melhorar cada jorn la vida dels abitants del territòri. Dins aqueste sens, manifestam nòstre interès per contunhar d'èsser Autoritat de Gestion, en avent fach ja los primièrs passes fàcia a la gestion del futur POCTEFA 2021-2027.

5. Pendent la cima del climat del 23 de setembre de 2019 a Nòva Yòrk, lo Secretari General de l'ONU a avertit que lo mond auriá de besonh aumentar los sieus esfòrces entre tres e cinc còps per afrontar la crisi climatica e evitar los damatges que se produsisson ja dins tot lo mond, de damatges que de manèra particulara se manifestavan dins lo rapòrt de cambiament climatic dins los Pirenèus, objècte de granda difusion.

Dins la meteissa linha, exprimissèm nòstre engatjament amb lo besonh de redusir las emissions de gases d'efièch de sèrra per complir amb l'Acòrdi de París e trabalhar per l'objectiu 13, Accion pel Climat, dels Objectius de Desvolopament Sostenible.

De son costat, **la Comunitat de Trabalh dels Pirenèus es a assoldir l'Observatòri Pirenenc del Cambiament Climatic coma iniciativa integratritz de cooperacion transfrontalièra en aquesta matèria**. La CTP avièt aqueste observatòri en 2010 mercés al finançament del fons europèu de desvolopament regional del POCTEFA 2007-2013 e mai tard per mejan del POCTEFA 2014-2020 per son desvolopament. La CTP a capitat a diversificar las fonts de finançament per menar a tèrme de novèlas accions en cooperacion amb d'autras zònas de montanha europèa en participant dins diversès projèctes e en liderant lo projècte OPCC ADAPYR POCTEFA de 2020 a 2022.

De mai, en 2019 la CTP a agut l'escasença, mercés a l'invitacion del Govèrn d'Andòrra, de presentar dins la sedença de las Nacions Unidas las conclusions del rapòrt de cambiament climatic dins los Pirenèus

6. Mantenèm viu l'esperit de la **Declaracion Politica de la Comunitat de Trabalh dels Pirenèus** per çò de las prepausas de la Comission Europèa sul propdan Quadre Financière Pluriannal (MFP) e la futura politica de coesion 2021 – 2027, amb la tòca de reclamar la mantenença d'un quadre favorable per la cooperacion territoriala, e de l'accion transfrontalièra en particular.

Reïteram la volontat de trobar de solucions partejadas als problèmas estructurals qu'entraïna lo despoblament e lo vielhiment demografic. Per aiçò, manifestam lo besonh de persistir en la planificacion, e dins son cas l'execucion, d'infraestructuras transfrontalièras per facilitar la connectivitat, lo torisme, la santat, la cultura, etc. que serviscan de palancs de desvolopament economic e coesion sociala, demest los actors locals dels territòris pirenencs

7. Fin finala, nos engatjam a **contunhar d'abordar totas las escomesas territoriales definidas dins l'Estrategia Pirenenca**, en mantenent a la CTP al cap de la cooperacion transfrontalièra entre los sieus territòris e en contribuissent d'aquesta maniera a la politica de coesion territoriala de l'Union Europèa.

8. Mercejam a la Comunitat Autonòma d'Aragon pels dos ans de Presidència, qu'a ajudat a esboçar lo quadre d'accions pels ans propdans. Desiram la màger de las capitadas a la Presidència catalana

Dòna Maria Ubach Font
Presidenta
Organisme Andorran
de Cooperacion transfrontalièra

Sr. Alain Rousset
President
Conselh Regional de Nòva-Aquitània

Sr. Francisco Javier Lambán Montañés
President
Govèrn de Aragon

Sr. Joaquim Torra I Pla
President
Generalitat de Catalonha

Sr. Iñigo Urkullu Rentería
President
Govèrn Basc

Dòna Carole DELGA
Presidenta
Conselh Regional Occitània

Dòna María Chivite Navascués
Presidenta
Govèrn de Navarra